

Міністерство освіти і науки України
Рада директорів ЗФПО Одеської області
ОМК викладачів бухгалтерського обліку

***II Обласна науково-практична
конференція
"Стратегія розвитку бухгалтерського
обліку, аналізу й аудиту в сучасних
реаліях сьогодення"***

Одеса, 2025 рік

II Обласна науково- практична конференція "Стратегія розвитку бухгалтерського обліку, аналізу й аудиту в сучасних реаліях сьогодення"

Здобувачі освіти : Анастасія НОРИЦИНА , Денис ПАРАПІР
Керівник :спеціаліст вищої категорії, викладач- методист: Бабій О.М.
ВСП "Ананьївський аграрно-економічний фаховий коледж
Уманського національного університету ", м. Ананьїв

ПРОБЛЕМИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

Цифровізація являється однією з визначних тенденцій розвитку світового суспільства останніми десятиліттями. Залучення спеціального програмного забезпечення в складні економічні процеси гарантовано підвищує ефективність діяльності на підприємстві та зменшує кількість помилок.

Бухгалтерський облік не є виключенням з цих закономірностей. Українське суспільство активно застосовує програмне забезпечення для ведення бухгалтерії, а держава активно лобює ці процеси.

Керівництво України встановило розвиток цифрової держави як одніну із стратегічних цілей. На даний момент основними напрямками розвитку цифровізації є автоматизація, хмарні технології та аналітика. Встановлено, що існує велика кількість успішних проєктів, які полегшують процес діджиталізації бухгалтерського обліку. Більшість з них є вузько направленими, але існують і великі, комплексні рішення, які можуть забезпечити вирішення великої кількості проблем підприємств, з якими вони можуть зіткнутися в процесі цифровізації своєї бухгалтерії та документообігу.

Цифровізація бухгалтерського обліку в Україні є актуальним та важливим процесом, який включає в себе перехід від традиційних методів обліку до використання сучасних технологій. Він відкриває нові можливості для підвищення ефективності, зменшення помилок і поліпшення доступу до даних. Проте, він також створює нові виклики, такі як захист даних, навчання персоналу та адаптація до швидко змінюваних технологій. Незважаючи на значні кроки, які Україна вже зробила у напрямку цифровізації бухгалтерії, є потреба в подальшому дослідженні та аналізі цієї області, щоб краще розуміти та використовувати її потенціал для підвищення ефективності бухгалтерського обліку в Україні. У сучасному світі, де технології розвиваються з неймовірною швидкістю, бухгалтерський облік не залишається осторонь.

Цифровізація є визнаним механізмом економічного зростання завдяки здатності технологій позитивно впливати на ефективність, результативність, вартість та якість економічної, громадської та особистої діяльності. Цей процес відкриває нові можливості для підвищення ефективності, зменшення помилок і поліпшення доступу до даних.

Проте, він також породжує нові проблеми, включаючи захист інформації, освіту співробітників та пристосування до швидкоплинних технологічних змін. Ці виклики вимагають від нас глибокого розуміння технологій, їх впливу на бухгалтерський облік та способів їх ефективного використання. Враховуючи світові та українські тренди, можна прогнозувати подальший розвиток вже існуючих напрямків, таких як автоматизація та хмарні технології. Також можна очікувати початок використання нових технологій у сфері бухгалтерського обліку, зокрема штучного інтелекту та блокчейн.

Блокчейн - це технологія, яка дозволяє зберігати та передавати дані в зашифрованому вигляді без посередників

Блокчейн може мати потенціал для використання в бухгалтерському обліку, оскільки дані, які він містить, не піддаються зміні або видаленню без відображення слідів. Це робить їх надзвичайно надійними та перевіреними. Також ці дані є доступними для усіх учасників мережі, що забезпечує відкритість та прозорість. Блокчейн може допомогти спростити та оптимізувати податковий облік, використовуючи смарт-контракти, які автоматично будуть розраховувати та сплачувати податки відповідно до чинного законодавства.

Штучний інтелект (ШІ) - це розділ комп'ютерної лінгвістики та інформатики, який швидко розвивається та зосереджується на розробці програмних рішень здатних виконувати завдання, які зазвичай потребують людського інтелекту.

ШІ на основі правил може стати наступним етапом розвитку автоматизації облікових процесів на підприємствах та установах. Потенційно даний тип штучного інтелекту можна буде використовувати для автоматизації рутинних операцій, генерування звітів, класифікації та категоризації витрат та

забезпечення відповідності стандартам обліку та законодавству, автоматично враховуючи зміни у нормативній базі.

В майбутньому очікується, що цифровізація бухгалтерського обліку в Україні буде продовжуватися та розвиватися, з використанням штучного інтелекту та блокчейну. Ці технології є перспективними для подальшого дослідження та розвитку в сфері бухгалтерського обліку. Вони можуть допомогти у здійсненні аналізу даних, виявленні шаблонів, прогнозуванні фінансових показників, а також забезпечити прозорість та безпеку бухгалтерських записів.

Цифровізація бухгалтерського обліку передбачає не лише автоматизацію рутинних операцій, а й повну трансформацію бізнес-процесів за допомогою новітніх цифрових технологій. Попри значні переваги, цей процес пов'язаний із низкою серйозних проблем і викликів, які потребують системного вирішення.

На додаток до загальних проблем, пов'язаних з автоматизацією бухгалтерського обліку, в Україні існують власні, специфічні виклики. Після повномасштабного вторгнення росії, яке почалося у 2022 році, ці проблеми набули особливої гостроти.

Ключові проблеми автоматизації бухгалтерського обліку в Україні:

1. Наслідки відмови від російського програмного забезпечення

Масовий перехід з 1С. До війни переважна більшість українських підприємств використовувала російський програмний продукт "1С: Підприємство". Після його заборони, бізнес змушений був терміново шукати альтернативи, що створило значні проблеми з міграцією даних та адаптацією до нових систем.

Ризики втрати даних. Непідготовлений і поспішний перехід на нове програмне забезпечення міг призвести до втрати даних або їхньої некоректної міграції, що становить серйозний ризик для фінансової звітності.

Недостатня кількість кваліфікованих фахівців. На ринку праці відчувається дефіцит фахівців, що мають досвід роботи з альтернативними бухгалтерськими програмами. Це ускладнює процес впровадження нових систем та навчання персоналу.

Відсутність єдиного стандарту. На відміну від ситуації, коли домінував 1С, сьогодні на ринку існує багато різних українських та іноземних програмних рішень, що ускладнює їх інтеграцію між собою.

2. Виклики, пов'язані з воєнним станом

Інформаційна безпека та захист даних. В умовах постійної загрози кібератак з боку Росії, забезпечення надійного захисту бухгалтерських даних стає критично важливим. Надійне резервне копіювання, особливо в хмарних сховищах, набуло особливого значення.

Часті зміни в законодавстві. Воєнний стан супроводжується частими змінами в податковому та трудовому законодавстві, що вимагає постійного оновлення програмного забезпечення. Це створює навантаження на розробників та користувачів.

Високі ризики для малих підприємств. Через обмежені фінансові ресурси малі та середні підприємства особливо вразливі до проблем автоматизації. Вони можуть зіткнутися з високою вартістю впровадження та підтримки сучасних програмних рішень.

Адаптація до міжнародних стандартів. Для компаній, які інтегруються з європейськими та світовими ринками, актуальною є проблема адаптації бухгалтерських програм до міжнародних стандартів фінансової звітності.

3. Проблеми впровадження та експлуатації

Опір персоналу. Перехід на нові програми часто зустрічає опір з боку бухгалтерів, які звикли до старого програмного забезпечення. Це вимагає додаткових зусиль для навчання та мотивації персоналу.

Висока вартість. Попри появу нових вітчизняних розробок, вартість якісного програмного забезпечення та його впровадження все ще може бути значною, особливо для малих підприємств.

Складність інтеграції. Забезпечення безперебійного обміну даними між різними системами, наприклад, бухгалтерською програмою, CRM та складським обліком, залишається складним технічним завданням.

Незважаючи на значні виклики, пов'язані з війною та відмовою від російських програм, український ринок програмного забезпечення для бухгалтерського обліку активно розвивається. З'являються нові вітчизняні розробки, адаптовані до українського законодавства. Це створює можливості для бізнесу перейти на більш сучасні, безпечні та ефективні рішення. Однак успішне впровадження цих рішень вимагає інвестицій, якісного навчання персоналу та уваги до питань інформаційної безпеки.

Список використаних джерел:

1. Пуцентейло П.Р., Довбуш А.В. Основні вектори розвитку бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки. Інноваційна економіка.2021.№3-4. С. 140-151.
2. Білоус О., Кундеус О. Трансформація бухгалтерського обліку в умовах цифрової економіки. Галицький економічний вісник. 2023. Том 84. №4. С. 56-61.
- 3.Проект цифрової адженди України
<https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf> (дата звернення: 03.02.2024).

